Українська мова 5 клас

Види помилок графічна, орфоепічна, орфографічна

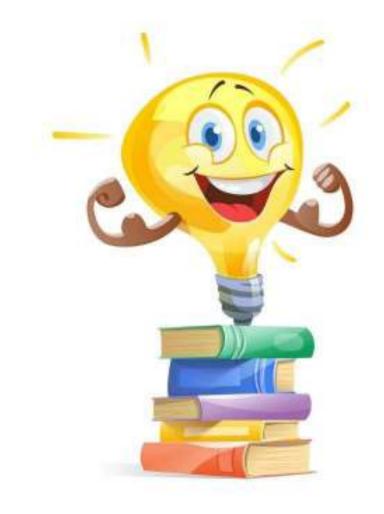

Мета: ознайомити учнів із класифікацією помилок, основними прийомами виправлення недоліків; розвивати вміння порівнювати, узагальнювати, удосконалювати навички монологічного мовлення; виховувати наполегливість; розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення, усне й писемне мовлення; удосконалювати навички роботи з підручником.

Вже пролунав шкільний дзвінок, Покликав всіх нас на урок. Рівненько стали. Все. Вже час, Роботу починає клас. За парти всілися зручненько, Поклали руки всі гарненько. Готові? Так. А настрій як? Клас! Тож успіх всіх чекає нас!

Перевірка домашнього завдання

Аутотренінг

Я – учень.

Я – особистість творча.

> Я думаю, аналізую.

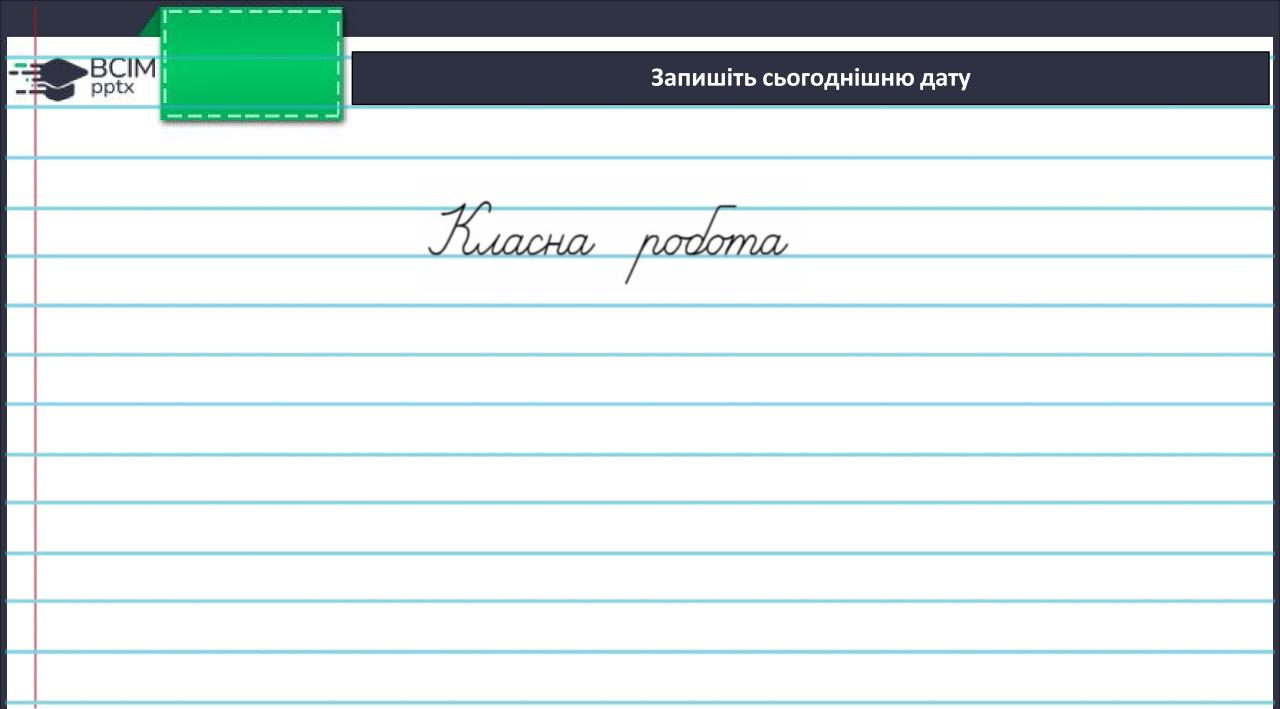
Шукаю істину.

Я не боюся висловити свої думки.

> Помилившись, я міркую далі.

Я хочу багато знати.

Я сьогодні буду активним.

Слово дня

_{Підручник}. Сторінка

- 1. Що таке орфоепія, орфографія, графіка?
- 2. Що таке помилка?
- 3. Що називають лексичними помилками?

Шукаємо відповіді на запитання:

- 1. Які є види помилок?
- 2. Чому важливо завжди дотримуватися норм української літературної мови?
- 3. Якого мовця можна назвати грамотним?
- 4. Як треба працювати над удосконаленням власного

мовлення?

Відповідно до запитань сформулюйте особисті цілі.

Уявіть, що сталося б, якби мовці не дотримувалися орфоепічних, орфографічних та графічних норм. Висловіть свої міркування кількома реченнями.

Спробуйте скористатися голосовим пошуковим додатком, щоб з'ясувати, що таке левада і Ливада або кишлак і Кешлак. Яких норм треба дотримуватися?

Словникова робота

Левада — присадибна ділянка землі з сінокосом, городом та плодовим садом або іншими деревами.

Ливада — ж/д станція в Молдові.

Словникова робота

Кишлак — сільське поселення в Середній Азії.

Кешлак — село в Ірані.

ПОМИЛКА, -и, ж. 1. Неправильність у підрахунках, написанні слова і т. ін.

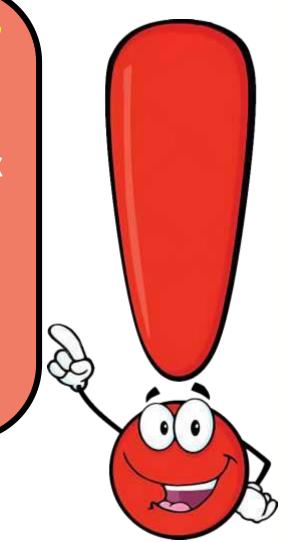
Неправильність у вчинках, діях і т. ін.

Орфоепічна помилка— відхилення від установлених правил вимови.

Орфографічна помилка — порушення правил написання.

Графічна помилка — пропуски, перестановки, заміни букв.

Вправа242. «Трибуна думок»

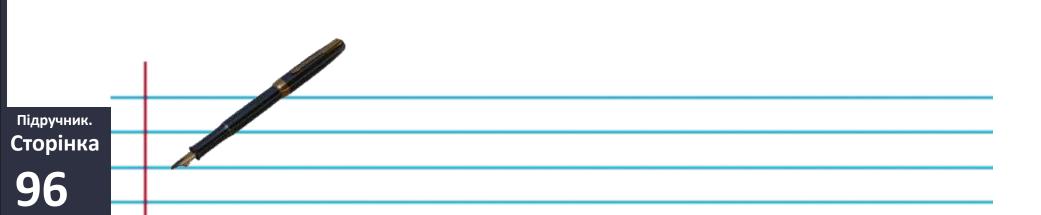
Як часто ви помічаєте в мовленні інших людей орфоепічні помилки? Наскільки критично ви ставитеся до помилок у власному мовленні? Як реагуєте на зауваження інших (батьків, учителів, інших дорослих, однокласників / однокласниць)? Поясніть, як ви розумієте епіграф уроку. Розкажіть, як ви працюєте над помилками.

Вправа 243. Поставте наголос у поданих словах. Складіть текст з одним словом, використовуючи його якомога більше разів. Оцініть тексти за такими критеріями: оригінальність, грамотність, частотність уживання обраного слова

Дрова, загадка, закладка, лате, випадок, слабий, старий, черкати, черствий, сімдесят, пурхати, сердити, кропива, котрий, курятина, кухонний, товпитися, колесо.

Вправа 244. Прочитайте слова вголос, спочатку з наголосом на першому складі, а потім — на другому. Вкажіть відмінність у значенні слів. Складіть і запишіть словосполучення з цими словами. Доберіть двоє-троє слів, у яких можливі варіанти наголосу

Зразок: Надворі тепло; тепло дружніх сердець.

Чарівний замок - металевий замок, брати речі - рідні брати, займатися бігом - біжи бігом, шкільний атлас — м'який атлас, дитяча гірка — гірка редька,

обід колеса - смачний обід, високі гори – гори ясно.

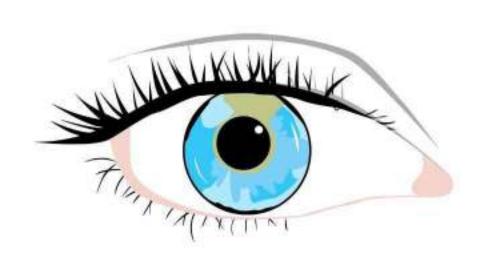
Вправа 245. За словником перевірте, у яких словах уживаємо [г], а в яких [ґ]. Правильно вимовляйте ці звуки у словах. Поділіть слова на склади

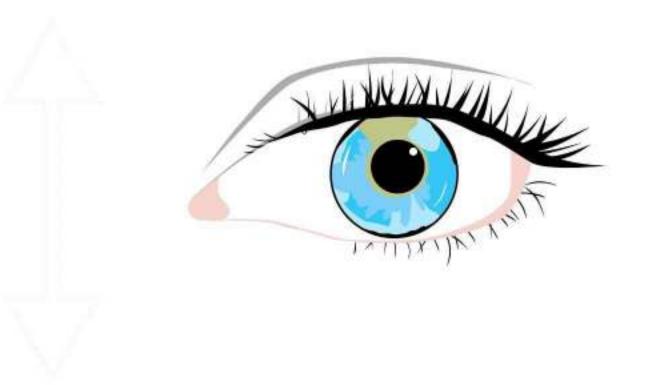
Гніз-до, ґреч-ний, греч-ка, гре-бінь, гри-мі-ти, гро-ми, гном, ґу-ля, гум-ка, під-ґрун-тя, шлаг-ба-ум, фраг-мент, ре-гі-он, спа-ґе-ті, гім-на-зі-я, ґрун-тов-ний, га-лак-ти-ка.

Вправа 246. Прочитайте текст, дотримуючись орфоепічних норм. Чи поділяєте ви думки автора тексту? Відповідь обґрунтуйте. Пригадайте, як екологічні умови впливають на здоров'я

Даровано вам планету унікальну, дублікатів нема — так розпорядіться ж нею достойним чином! А не вмієте — передайте планету дельфінам, може, вони мудріше нею розпорядяться! Принаймні собі подібних вони не винищують (О. Гончар).

Вправа 247. Набираючи текст, припустилися восьми орфографічних помилок. Виправте їх. Поясніть написання слів. Що найбільше вас зацікавило в тексті? Що вразило?

В Нідерландах на автобусних зупинках обладнано живі «зелені дахи» для бджіл. Мексиканські вчені створили пластик на основі кактусового соку, який розкладається за місяць. У одному індійському селі в честь народження кожної дівчинки висаджують 111 дерев. Фінські вчені розробили першу в світі вакцину для боротьби з вимиранням бджіл. Норвегія відмовилася від буріння на Лофотенських островах (де запаси нафти оцінюються в 53 мільярди євро), щоб зберегти екосистему (Джерело: lifter. com. ua)

Вправа 248

Розгляньте малюнок. Проаналізуйте інформацію. Розкажіть, що може зробити кожен із нас для збереження довкілля. Складіть для себе план із кількох пунктів, поділіться ним з однокласниками / однокласницями, щоб потім обговорювати, як ви його реалізуєте.

97

Що зацікавило вас на уроці найбільше? Оцініть свою роботу впродовж уроку.

Домашнє завдання

с.98 вправа 249 –III завдання (ece).

